

ЛЮБИЙ ДРУЖЕ!

Ця книжечка покличе тебе у ті далекі-далекі часи найбільшого таїнства християнської віри наших пращурів — Вплочення Божого Сина. А потім ти помандруєш Його дорогою, більше дізнаєшся про звичаї і традиції свого народу. Вони надзвичайно багаті, бо формувались протягом багатьох століть і освячені віками.

Існує повір'я, яке наголошує, що той, хто забуває звичаї своїх батьків, карається людьми і Богом: блукає по світу, як блудний син, і ніде не може знайти собі притулку, бо він загублений для свого народу.

Довірся цій книжечці і ти дізнаєшся багато цікавого.

Упорядник І. Клід

Я ЙДУ ДО БОЖОГО ХРАМУ

Пам'ятай:

Входячи до церкви і виходячи з неї, віруючі християни осіняються хресним знаменням, тобто хрестяться.

Чоловіки знаходяться у храмі з неприкритою головою, жінки — з покритою.

Увійшовши до храму, прийнято прикладатися до Святої ікони, що лежить посеред церкви.

За бажанням можна ставити свічки перед тим чи іншим образом, їх купують біля входу у свічнóму ящику. Це наша мала лепта — жертва церкві.

Зовнішній вигляд кожного, хто зайде до церкви, має бути таким, щоб не принизити святковості цього місця.

Не слід оголювати коліна і ноги вище колін — це, зрозуміло, стосується перш за все дівчаток.

Проте й хлопцям не варто йти до церкви, скажімо, у шортах. Так само одягати майки з великими вирізами чи вузькими бретельками, що оголюють плечі, яка б спека не стояла надворі.

Сандалії, босоніжки, кросівки краще взувати на шкарпетки та гольфи, а не на босу ногу.

Наш одяг для відвідування церкви повинен бути охайним, чистим, гарно випрасуваним і не дуже строкатим та яскравим. Запам'ятайте це, модниці та модники.

Хлопчики, підходячи до дверей храму, повинні зняти головні убори. Дівчатка, на відміну від дорослих жінок і бабусь, входячи до церкви, можуть не покривати голову хустиною.

Знаходячись у церкві, слід турбуватися про те, щоб не заважати тим, хто стоїть поруч, у випадку тисняви — пропустити вперед старих, дітей, немічних.

Якщо ми бачимо, що хтось порушує порядок у храмі, краще утриматися від зауважень, можна дати роз'яснення після служби.

У ПОРОЖНІЙ ЦЕРКВІ

Один хлопець хотів ударити свого товариша, але хтось йому перешкодив, і він не вдарив... Але ж хотів, а якщо хотів, то це означає, що він уже зробив щось погане. Цього міг ніхто не побачити, але його бачив Бог, а Бог завжди знає, що ми хочемо зробити.

Одна дівчинка хотіла купити для своєї мами білу троянду на високій ніжці. Такі троянди найдорожчі. Однак по дорозі дівчинка загубила гроші. Мабуть, коли витягувала носову хустинку, гаманець випав з її кишені. Не купила дівчинка троянду, але ж хотіла, а якщо хотіла, то і Бог радів, і ангели. Хтозна, може, в її квітнику уже виросла ще краща, ще вища троянда — і лише для матусі.

Інший хлопець дуже хотів зробити щось добре, але так, щоб усі про це знали.

*Розповів він своїй тітці,
мамі, другові, сусідці,
що в четвер купив на ринку
для бабусі мандаринку.*

Усі його хвалили, але Бог бачив щось інше та по-іншому міркував: хлопець думав лише про себе, щоб усім сподобатись.

Був ще один хлопець. Він увійшов до цілком порожньої церкви. Порожньої, бо нікого там не було, тільки тиша. Ніхто не молився, ніхто не запалював свічки, не сидів на лавках, не стояв перед іконами, ніхто не сповідувався і не хрестився, бо нікого не було у церкві. Біля престолу не було священика, не було дяка, ніхто не співав.

Хлопець був сам у порожній церкві. Хоча ніхто його не бачив, він перехрестився і почав щиро молитися за здоров'я своєї сестрички, бо вона цілу ніч кашляла. Ніхто того хлопця не бачив, але його бачив Бог.

*За мотивами оповідання
Яна Твардовського*

Завдання для тебе.

- Уважно прочитай оповідання.
- В якій ситуації ти бачиш себе?

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

Різдво — це біблійне свято народження Христа. Сталося це біля невеличкого міста Вифлеєма, куди Йосип та Марія, батьки Ісуса, прийшли для перепису населення за наказом римського імператора Августа. З цією ж метою у Вифлеємі зібралося багато людей, й усі заїжджі двори були переповнені. Тому Марії та Йосипу довелося заночувати у печері, де був хлів. Тут Марія народила Боже немовля, сповила його та поклала у ясла. Звістку про це швидко рознесли ангели по усьому світу. Першими дізналися про народження Сина Божого пастухи, що були поруч. Вони одразу прийшли у Вифлеєм, знайшли Пресвяту Діву Марію і Боже немовля й почали славити їх. На небі з'явилась яскрава світла зірка, що привела сюди східних мудреців-волхвів з дарами.

НАЗУСТРІЧ НОВІЙ ЗОРІ

У далекій країні троє мудреців спостерігали за зірками.

Раптом вони побачили нову незнайому зірку. Вона яскраво сяяла на нічному небосхилі.

— Що б це могло означати? — здивовано запитали мудреці один в одного. Вони почали ретельно вивчати свої книги.

— Народився новий цар! — одночасно вигукнули троє мудреців, — ходімо ж побачимо Його.

Мудреці рушили назустріч новій зорі, вони хотіли вклонитися новому Цареві.

Ідучи за зорею, врешті опинились у Вифлеємі. Вони знайшли немовля Ісуса та Його Матір Марію.

Мудреці стали навколішки перед Ісусом. Вони принесли Йому свої дарунки: золото, ладан та миро. Мудреці підійшли до Марії, тихо прошепотіли їй на вухо: «У тебе народилось предивне дитя, яке стане найвідомішою людиною у світі!»

Згодом вони повернулись назад до своєї країни.

ТРИ МУДРЕЦІ

А чи знаєш ти, що сталося з трьома царями після Різдва Христового? Відомо, що через декілька років вони прийняли хрещення. Після смерті їх поховали у великому храмі з колонами. Церква визнала їх святими. А чи молимося ми до цих славних царів? Адже у їхніх руках повно дарів і вони самі з ними прибувають. Ось три молитви. До кожного царя по одній.

Молитва до першого царя.

О царю, золото привіз ти в гарній скриньці —
дарунки щедрі Матері й Дитинці.

Молю тебе, не оминай і нашої хатки,
коли батькам моїм забракне на видатки.

Щоб ми хліб завжди могли купити
і з голодними уміли поділитись.

— То за що можемо молитися до першого царя?

— За любов до ближнього і до себе.

Молитва до другого царя.

О царю, ти з далекого краю прибув
і живицю дав Ісусові пахучу,

бо побачив силу в Нім могучу,
що любов'ю змінить цілий світ.
Тож і мені, малій дитині Божій,
допоможи завжди чинити гоже,
щоб і моя молитва й віра
була Ісусові приємна й мила
так, як церковні пахощі кадила.

— То за що молимося до другого царя?

— За те, щоб ми всім серцем любили Ісуса.

А тепер молитва до третього царя.

О царю, дбав ти про Ісусове здоров'я,
тому привіз Йому цілюще цінне миро.
Тож я прошу тебе усердно й широко,
пильнуй моє горло, вухо і ніс,
щоб кожен мікроб туди не заліз.
Не залишай мене ти без опіки,
бо я так не люблю пити гіркі ліки.
Без термометра при мені стій —
я ж на санки хочу, царю мій.

— Про якого царя тут ідеться?

— Про того, що привіз до Вифлеєма миро. Молимося до нього
про здоров'я.

Мудрі були царі, їх слушно називають мудрецями.

Вони знали, де треба давати дари. Не в галасливому місті,
а в тихому Вифлеємі.

Вони знали, як треба давати дари. Не відсилати багажем, а при-
нести особисто.

Вони знали, коли треба давати дари. Через кілька годин після
того, як вони пішли, ангел сказав Йосипові: «Устань, візьми Дитятко
і Його Матір й утікай в Єгипет...».

Вони знали, що треба принести такі дари, які знадобляться під
час довгого перебування у чужому краї.

Дари Божого Провидіння інколи приходять рівно за п'ять хвилин
до того, як починає бити дзвін.

За мотивами оповідання Яна Твардовського

Завдання для тебе.

- Що таке ладан і миро?
- З чого добувають ладан і миро?

Розмалюй.

Домалюй.

РІЗДВЯНА ЗОРЯ

Легенда

Три царі провели ніч у вертепі біля Ісусика та спали там глибоко та добре, як іще ніколи у своєму житті. Тільки почало світати — підвелися, як їм сказав ангел у сні. Вийшовши з вертепу, стали шукати на небі зорю. Та шукали даремно. Мельхіор, який пішов до колодязя, закликав нараз:

— Вона ще тут! Осьдечки!

Тоді підійшли й два інші царі.

— Мусите шукати її тут, на землі, — й показав на рослинку, що за ніч виросла біля колодязя. Вона виглядала, наче зоря, зелена зоря на зеленому биллі. Тоді пригадали собі троє царів, що вони учора ввечері саме тут, край колодязя, у калабанці води бачили відсвіт зорі, що дивним дивом залишився на землі, хоча вона сама давно вже помандрувала безмежним Божим небом.

Царі назвали нову квітку «Різдвяною зорею» й узяли з собою один паросток у свою країну.

Різдвяні зорі на землях трьох царів ще й до сьогодні зелені, як виглядала квітка, що її віднайшов Мельхіор біля колодязя.

Та теперішні різдвяні зорі у середині червоні, як кров. Це на іншу пам'ятку. Ми знаємо, як це співається у нашій коляді «Бог Предвічний», що три царі:

*Іншим шляхом повернули,
поганця без стиду,
невіру, Ірода
не звідомили.*

Ірод даремно доживався їх повернення. Врешті уже втратив надію, що побачить іще трьох царів. Він зрозумів, що його обдурили та перехитрили, скаженів і в своїй люті задумав лихе діло: вирізати усіх вифлеємських дітей. Так, думав він, навернеться йому й новонароджений юдейський цар.

За його наказом вояки вдиралися у вифлеємські оселі й убивали всіх хлопчиків, які мали менше двох років. Як не просили матері, як не благали, як не лебеділи, все було дарма, вояки не змилювалися ні над однією дитинкою. А матерів, яким вдавалося втекти з дітям на вулицю, посіпаки хапали за коси, звалювали на землю та знущалися з них, доки вони уже не могли вдержати синочків.

Одна жінка вже добралася до міських воріт, та почула за собою крик посіпак. У тривозі підбігла до колодязя, що біля нього рос-ла різдвяна зоря, та заховалася там за мур. Але й там знайшли її. Один вояк вирвав з її рук хлоп'ятко й одним помахом меча роз-черепив дитинці голівку. Від тієї крові почервоніла різдвяна зірка й залишилась така до сьогодні, щоб люди у веселий Святвечір не забували про невинних діток, що як перші мученики віддали свою кров за Спасителя.

Завдання для тебе.
Домалюй.

